

Διδασκαλία Αναγνωστικής Κατανόησης

Χαμηλό Επίπεδο

Στρατηγικές
Κατανόησης
Τραππού Λόγου

Κατάλληλο για:

- Μαθησιακές Δυσκολίες
- Αναπτυξιακές Διαταραχές
- ΔΕΠ-Υ

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Περιεχόμενα

Θεωρητικό υπόβαθρο.....	4
Διαβάζω – Κατανοώ.....	8
Διαβαθμισμένες εντολές.....	15
Κατανόηση Γραπτού Λόγου.....	22
1ο Επίπεδο – Οπτικό βοήθημα.....	22
2ο Επίπεδο – Κειμενικές δομές.....	24
Διάλογοι - Αγγελίες.....	28
Αναγνωστική κατανόηση.....	31
Στην κουζίνα.....	31
Στο μπάνιο.....	32
Στο δωμάτιο.....	33
Στην τραπεζαρία.....	34
Στο καθιστικό.....	35
Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίδιοι.....	36
Αμφισβήτηση ασφάλειας.....	37
Ταξίδια στην Ελλάδα.....	38
Στρατηγικές Κατανόησης Κειμένου.....	39
Στρατηγική βημάτων ενέργειας.....	39
Ανάγνωση κειμένου με πρόθεση.....	41
Νοητικός χάρτης.....	43
Στρατηγική αναδιήγησης.....	45

Θεωρητικό υπόβαθρο

Εισαγωγή

Ως κατανόηση ορίζεται η σκόπιμη σκέψη κατά τη διάρκεια της οποίας οι έννοιες οικοδομούνται διαμέσου της αλληλεπίδρασης μεταξύ κειμένου και αναγνώστη (Harris & Hodges, 1995). Έτσι, οι αναγνώστες βγάζουν νόημα από το κείμενο όταν επιδίδονται σε σκόπιμη νοητική – γνωστική διαδικασία.

National Reading Panel, 2000

Η αναγνωστική κατανόηση είναι προϊόν της αποκωδικοποίησης λέξεων και των δεξιοτήτων γλωσσικής κατανόησης (Gough & Tunmer, 1986). Η αποκωδικοποίηση αποτελεί προϋπόθεση θα λέγαμε για την αναγνωστική κατανόηση, γιατί αν ένα παιδί δεν μπορεί να αποκωδικοποιήσει, τότε είναι αδύνατο να βγάλει νόημα από τη γραπτή λέξη. Ωστόσο, από τη στιγμή που έχουν αποκωδικοποιηθεί οι λέξεις, το παιδί πρέπει να στηριχθεί στην κατανόηση προφορικής γλώσσας, για να καταλάβει το μήνυμα του συγγραφέα. Βέβαια, τα παιδιά παρουσιάζουν ποικιλομορφία ως προς την ευκολία με την οποία αποκωδικοποιούν, αλλά και στη γλωσσική τους κατανόηση. Η περιορισμένη αναγνωστική κατανόηση μπορεί να προκύψει είτε με είτε χωρίς περιορισμένο βαθμό αποκωδικοποίησης.

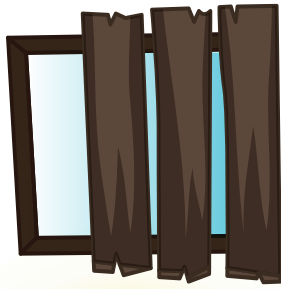
Η απουσία κατάλληλων γνωστικών στρατηγικών είναι μία κοινή αιτία της αποτυχίας κατανόησης στην περίπτωση μαθητών με ήπιες ειδικές ανάγκες και αναγνωστικές ανεπάρκειες (Gersten, Fuchs, Williams & Baker, 2001). Η διδασκαλία στρατηγικών αναγνωστικής κατανόησης αναφέρεται στην άμεση διδασκαλία μεμονωμένης ή συλλογής (σετ) στρατηγικών. Η στρατηγική αναγνωστικής κατανόησης είναι κατάλληλη για άτομα που συστηματικά αποτυγχάνουν να αναπτύξουν κατανόηση που μπορεί να γενικευτεί σε διαφορετικούς τύπους αναγνωστικού υλικού ή περιορίζεται σε πεδία τα οποία ο αναγνώστης δεν γνωρίζει. Η χρησιμότητά της έχει επιβεβαιωθεί και για τις γενικευμένες αδυναμίες κατανόησης και για την κατανόηση σε ειδικά πεδία (π.χ. μαθητές που βιώνουν δυσκολίες μόνο με τα εγχειρίδια της φυσικής). Επιπλέον, μπορεί να προσαρμοστεί, ώστε να χρησιμοποιηθεί σε κείμενα που διαβάζονται μεγαλόφωνα για αρχάριους αναγνώστες (Morrow & Tracey, 2012), καθώς και για πιο μεγάλους ηλικιακά μαθητές που έχουν μεγάλες δυσκολίες αποκωδικοποίησης (Broadus & Ivey, 2002).

Μεθοδολογία

Οι Pressley και Block (2002) επισήμαναν ότι η διδασκαλία της αναγνωστικής κατανόησης περιλαμβάνει μία περίπλοκη και συνεχή προσπάθεια για τη διδασκαλία απαραίτητων στρατηγικών και την παροχή επαρκούς εκπαίδευσης στους εκπαιδευτικούς, ώστε να καθίστανται περισσότερο ικανοί να τις διδάσκουν στους μαθητές τους και να αναδεικνύουν τη δυνατότητα βελτίωσης που μπορούν οι μαθητές να πετύχουν με τη χρήση των στρατηγικών αυτών.

Διαβάζω – Κατανοώ

Επισήμανση: Ένωσε τη λέξη με την εικόνα που ταιριάζει.

•

• μπανιέρα

•

• τραπέζι

•

• παράθυρο

•

• ήλιος

•

• βρύση

•

• καναπές

Επισήμανση: Υπογράμμισε την πρόταση που ταιριάζει στην εικόνα.

Το κορίτσι ποτίζει.
Το κορίτσι χτενίζεται.

Ο άντρας παίζει μπάλα.
Ο άντρας διαβάζει.

Το παιδί μαγειρεύει.
Το παιδί τρώει.

Τα παιδιά γράφουν στον πίνακα.
Τα παιδιά καθαρίζουν.

Οι άνθρωποι ζωγραφίζουν.
Οι άνθρωποι βάφουν.

Το αγόρι γράφει.
Το αγόρι κοροϊδεύει.

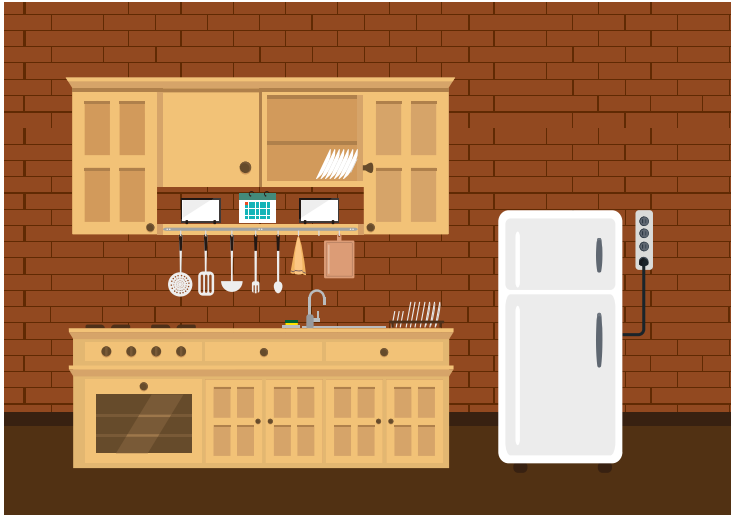
Επισήμανση: Σχεδιάσε ό,τι ζητείται.

1. Σχεδιάσε έναν άνθρωπο.
2. Σχεδιάσε τρία πουλιά.
3. Σχεδιάσε έναν ήλιο.
4. Σχεδιάσε ένα σύννεφο κάτω από τον ήλιο.
5. Σχεδιάσε καπνό στην καμινάδα.
6. Σχεδιάσε λουλούδια έξω από το σπίτι.

1. Σχεδιάσε έναν μαθητή.
2. Σχεδιάσε έναν δάσκαλο.
3. Σχεδιάσε δύο δέντρα.
4. Σχεδιάσε μήλα πάνω στο ένα δέντρο.
5. Σχεδιάσε πορτοκάλια πάνω στο άλλο δέντρο.

Στην κουζίνα

Η κουζίνα είναι το μέρος
που υπάρχει το φαγητό.
Έτσι, όλα τα παιδιά
χαίρονται να βρίσκονται εκεί.

Ώρα για περιγραφή

Βλέπω

• Τι είναι η κουζίνα;

• Τι υπάρχει εκεί;

• Πώς νιώθουν τα παιδιά όταν βρίσκονται εκεί;

Στο μπάνιο

Ο Νικόλας χαίρεται,
όταν έρχεται η ώρα
να κάνει μπάνιο.
Όταν πλένεται,
νιώθει καινούριος άνθρωπος.

Ώρα για περιγραφή

Βλέπω

• Πότε χαίρεται;

• Πώς νιώθει όταν πλένεται;